

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/509/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512200416
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1512200416.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti F.: R., M.. XX.XX.XXXX, T., M.. XX.XX.XXXX, C., M.. XX.XX.XXXX a P., M.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matka - L. F., trvalý pobyt Q. - R., súčasný pobyt Q., W. XX, a otec - T. F., trvalý pobyt Š., súčasný pobyt Q., U. X7, o nariadenie ústavnej starostlivosti, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 01.08.2012, č.k. 17P/14/2012-146, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa :

- nariadil nad maloletými deťmi F. - R., M.. XX.X.XXXX, T., M.. XX.X.XXXX, C., M.. XX.X.XXXX a P., M.. XX.X.XXXX, ústavnú starostlivosť v Detskom domove M. P. P. F. Q., A. XX,
- každému z rodičov uložil povinnosť platiť na každé maloleté dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15 - eho dňa v každom mesiaci vopred na účet príslušného ústavného zariadenia, od právoplatnosti tohto rozsudku,
- určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 45 ods.5, § 81 ods.1,2, § 62 ods.2,3, § 75 ods.1 Zákona o rodine, keď mal po vykonanom dokazovaní preukázané, že príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny s rodinou intenzívne pracuje už od roku 2008, avšak i napriek tomu je výchova maloletých detí vážne ohrozená až narušená a iné, doposiaľ uplatnené výchovné opatrenia nevedli k náprave. Podľa názoru súdu prvého stupňa matka, do ktorej osobnej starostlivosti sú deti zverené, nie je schopná vzhľadom na svoje osobnostné vybavenie deti výchovne usmerňovať tak, aby boli schopné rešpektovať určité pravidlá a authority, nedokázala im vytvoriť stabilný režim, vypestovala v nich síce veľký pocit spolupatričnosti so svojou rodinou, ale zároveň nízku mieru empatie s pocitmi a potrebami iných. Uvedené sa prejavilo najmä v šikanóznom správaní voči okoliu u maloletej Sandry, ktorá sa dokonca uchýlila ku krádeži, ako aj v impulzívnom a násilníckom správaní maloletého C., ktorý zranil iné dieťa. Matka deti nepripravila do života ani z hľadiska budúceho rodičovstva, keď maloletá R. otehotnela vo veku 13 rokov. Podľa názoru súdu prvého stupňa ďalej matka prejavila veľkú mieru nekritičnosti aj tým, že na pojednávaní

zdôvodnila vulgárne správanie detí voči pracovníkom krízového strediska tým, že ide len o protest voči nim - z uvedeného vyplynulo, že deti v takomto správaní sama podporuje. Postoj matky svedčí o tom, že nepochopila snahu pracovníkov krízového strediska jej a deťom pomôcť, keďže tu boli deti umiestnené len z dôvodu, že im sama nedokázala zabezpečiť riadne podmienky na bývanie, starostlivosť o ne zanedbávala a nezabezpečila ani ich riadnu dochádzku do školy. S prihliadnutím k tomu, že otec vo výchove detí dlhodobo absentuje a matke sťažil situáciu dlhodobým neplatením výživného, a k tomu, že v okruhu príbuzných maloletých detí neboli zistené osoby spôsobilé a ochotné zabezpečiť maloletým deťom F. riadnu opateru a starostlivosť, súd prvého stupňa umiestnil maloleté deti do ústavného zariadenia.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých poukazujúc na to, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní neprihliadol k tomu, že sama súhlasila s ponukou krízového strediska, ktorá je ponúkla pomoc pri rozvíjaní rodičovských zručností, ktoré by jej pomohli zvládnuť výchovné problémy detí. Je si vedomá výchovných problémov detí, avšak chce aktívne pristúpiť k ich zmierneniu. Konajúci súd zároveň neprihliadol na pozitívne skutočnosti, ktoré boli uvedené v záverečných správach pre ÚPSVaR. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil.

Kolízny opatrovník maloletých detí v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky navrhol odvolaním napadnuté rozhodnutie ako vecne a právne správne potvrdiť. Uviedol, že rozhodnutie súdu je za situácie, kedy matka nevynaložila dostatočné úsilie upraviť si svoje rodinné, sociálne a bytové podmienky, v záujme maloletých detí .

Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti umiestnenia maloletých detí do zariadenia ústavnej starostlivosti, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj dostatočne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 219 ods.2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia , môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa rozsudku prvostupňového súdu, v ktorom súd prvého stupňa nariadil nad maloletými deťmi F. - R., M.. XX.X.XXXX, T., M.. XX.X.XXXX, C., M.. XX.X.XXXX a P., M.. XX.X.XXXX, ústavnú starostlivosť v Detskom domove M. P. P. F. Q., A. XX a každému z rodičov uložil povinnosť od právoplatnosti rozsudku platiť na každé maloleté dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15 - eho dňa v každom mesiaci vopred, na účet príslušného ústavného zariadenia a v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky relevantného charakteru; z uvedeného dôvodu, osvojac si dôvody rozhodnutia odvolací súd využíva možnosť danú mu ust. § 219 ods.2 O.s.p. na vypracovanie tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia.

Vychádzajúc z odvolania matky, z ktorého obsahu je možné vyvodiť námietku o nesprávnych skutkových záveroch prvostupňového súdu (§ 205 ods.2 písm. d/ O.s.p.) odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z

pravidiel formálnej logiky. Podľa ust. § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti.

V posudzovanom prípade súd prvého stupňa v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj presvedčivo odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu. Na základe uvedeného potom okolnosti namietané matkou vo vzťahu k neprihliadnutiu na „ pozitívne skutočnosti uvedené v záverečných správach pre ÚPSVaR „ nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvostupňového súdu. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvého stupňa je bez akejkoľvek pochybnosti, že výchova maloletých detí je vážne ohrozená až narušená čo znamená, že okolnosť podania žiadosti matkou o ubytovanie do krízových stredísk a obnovenie žiadostí o byt na magistráte a príslušnom mestskom úrade sú k posudzovanej veci bez právneho významu.

Podľa § 54 ods. 1 Zák. o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 cit. § súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Odvolací súd poznamenáva, že nariadenie ústavnej výchovy dieťaťa je krajným opatrením, pri ktorom treba veľmi starostlivo zvážiť, či výchova dieťaťa je tak vážne narušená, že je nevyhnutné zasiahnutie do života nariadením ústavnej výchovy. Za vážne ohrozenie výchovy maloletého dieťaťa možno považovať taký stav, keď jeho výchova nie je ešte narušená, je však reálna možnosť jej narušenia spočívajúca najmä v nevyhovujúcom rodinnom prostredí. Za vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa možno považovať jeho sústavné záškoláctvo, častejšie dopúšťanie sa drobných krádeží a poškodzovania cudzej veci, predčasný pohlavný život, úteky z domu, používanie alkoholických nápojov a pod..

Z obsahu spisu v danom prípade vyplýva, že maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20.4.2005, č.k. 25P/77/05- 28 zverené do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom zo dňa 14.3.2011, č.k. 22P/339/2010 - 71 nariadil Okresný súd Bratislava V nad maloletými výchovný dohľad - dôvodom jeho nariadenia bola skutočnosť, že matka sa s deťmi neustále sťahovala, nedokázala im vytvoriť stabilné prostredie a u detí pretrvávali výchovné problémy. Uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 8.11.2011, č.k. 17P/370/2011 - 10 boli maloleté deti F. predbežne umiestnené do Krízového strediska R., P. X F. Q.. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že dôvodom nariadenia predbežného opatrenia bola skutočnosť, že maloleté deti R. J. P. nenavštevovali od septembra 2011 školu, všetky deti bývali s matkou u Q. P., ktorá potvrdila, že matka sa o deti riadne nestará, niekedy nechodí v noci vôbec domov a vo zvýšenej miere požíva alkohol, deti nechodia do školy a pre podlžnosť

na nájomnom ich následne aj zo svojho bytu vyhodila. Matka maloletých detí má hlásený trvalý pobyt v Q. - R., stále bydlisko nemá - v čase rozhodovania súdu prvého stupňa sa zdržiavala v domácnosti svojej matky na W. XX F. Q. (kde podľa vlastného udania dlhodobo bývať nemôže). Otec maloletých bol dňa 2.2.2012 podmienene prepustený na slobodu z ÚVTOS L. - P., kde vykonával trest odňatia slobody v súvislosti s neplnením vyživovacej povinnosti k maloletým deťom F.. Trvalý pobyt má hlásený v Š., v skutočnosti býva v Q. na U.K. XX u svojho brata. Je v evidencii úradu práce bez nároku na podporu v nezamestnanosti a nemá žiaden príjem.

Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu pri zohľadnení obsahu Správy Krízového strediska R. zo dňa 2.4.2012 je i odvolací súd názoru, že v posudzovanom prípade sú bez akejkoľvek pochybnosti splnené podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. V posudzovanom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, že výchova všetkých štyroch maloletých detí je vážne narušená, rodičia maloletých detí doposiaľ nemajú vytvorené dôstojné a dostatočné podmienky k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté a iné, doposiaľ uplatnené výchovné opatrenia nevedli k náprave.

S poukazom na uvedené, stotožňujúc sa i s rozhodnutím súdu týkajúcim sa uloženia vyživovacej povinnosti obom rodičom (§ 81 ods.1,2, § 62 ods.1,2,3 Zákona o rodine) odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.